

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä puolustusvoimauudistuksesta. Mukana oli myös kysymyksiä Suomen toimimisesta Afganistanissa, Suomen turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana sekä huolta aiheuttavista tekijöistä. Kysymyksiä oli kaikkiaan 19, joista kaksi uutta.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 965 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmä oli maamme 15 - 79 -vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 89 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 46 ja muita kuntia 43. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15 -79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2010).

Haastattelut tehtiin 21.11. – 11.12.2011. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä, joiden kannattajia on otoksessa vähemmän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?” Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 72 prosenttia (694 henkilöä), ja sen jätti kertomatta 28 prosenttia (271 henkilöä) haastatelluista.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhteisen aikasarjan vuodesta 1964. Kysymysten laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimusjaosto ja työjaosto. Raportin on laatinut tutkimusjaosto.

Tämän kuten aiempienkin tutkimuksen data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat puolustusministeriön nettisivuilla suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä. (www.defmin.fi/mts)

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Lähde (MTS) on kuitenkin mainittava.

JOHDANTO

Verrattuna vuosi sitten tehtyyn vastaavaan mielipidetutkimukseen, muutokset ovat melko vähäisiä. Kansalaisilla on vahva luottamus Puolustusvoimien toimintaan, maanpuolustustahto on pysynyt korkealla. Puolustuspolitiikan hoito saa vahvan kannatuksen.

Euroopan unionia koskevissa kysymyksissä kriittisyys on lisääntynyt, mutta edelleen yli puolet, 53 prosenttia, katsoo, että Suomen jäsenyys EU:ssa on tärkein Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen vaikuttava tekijä. Vuonna 2010 tätä mieltä oli 71 prosenttia.

Toisaalta Euroopan talouden näkymät ja hyvinvointipalvelut Suomessa ovat nousseet kansalaisten huolenaiheissa kärkeen. Nyt 84 prosenttia pitää Euroopan talouden näkymiä huolestuttavimpana asiana tulevaisuudessa ja hyvinvointipalveluja Suomessa 75 prosenttia.

Kansalaisten usko turvallisempaan tulevaisuuteen on heikentynyt, nyt enää vajaa viidennes, 17 prosenttia on sitä mieltä, että Suomi ja suomalaiset elävät turvallisemmassa maailmassa seuraavan viiden vuoden kuluttua. Vuosi sitten näin ajatteli vielä yli neljännes, 27 prosenttia.

Puolustusvoimien uudistamisesta on keskusteltu vilkkaasti jo pidemmän aikaa. Hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus käynnistää laajan Puolustusvoimien uudistamisen. Lisäksi Puolustusvoimien säästötavoitteiden toteuttaminen edellyttää säästötoimenpiteiden käynnistämistä heti vaalikauden alussa.

Mitä mieltä kansalaiset ovat Puolustusvoimiin suunniteltavista muutoksista, säästöjen kohdentamisesta ja yleisestä asevelvollisuudesta? MTS teki jo alkuvuodesta 2011 mielipidetutkimuksen näistä teemoista ja samoja kysymyksiä esitettiin myös tässä tutkimuksessa. Mahdollisiin muutoksiin suhtaudutaan varauksellisesti. Runsas kaksi kolmannesta, 71 prosenttia, on sitä mieltä, että reservi pitäisi säilyttää nykyisen suuruisena.

Nykyistä, miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuvaa, puolustusjärjestelmää tukee 63 prosenttia. Varusmieskoulutuksen saavien määrän vähentämistä valikoivuutta lisäämällä sekä siihen liittyen reservin koon pienentämistä kannattaa neljännes, 26 prosenttia, ammattiarmeijaan siirtymistä yhdeksän prosenttia. Verrattuna vuoteen 2010 luvut ovat samoja.

Puolustusvoimien säästöjen kohdentamisessa ensisijaiseksi mainitaan osallistuminen kansainvälisiin rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin (45 %), kertausharjoitukset (29 %), varuskunnat ja harjoitusalueet (20 %), puolustusmateriaalihankinnat ja henkilöstö (19 %).

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus saa vahvan tuen (69 %), ja Suomen Nato- jäsenyyden kannatus on hieman laskenut. Nyt viidennes (20 %) kannattaa Suomen pyrkimistä Naton jäseneksi, ja 70 prosenttia vastustaa sitä.

SISÄÄLYSLUETTELO

Johdanto.....	
Usko turvallisempaan tulevaisuuteen heikentynyt.....	
Suomen jäsenyys EU:ssa lisää turvallisuutta.....	
Euroopan talouden näkymät huolestuttavat eniten.....	
Puolustuspolitiikkaa on hoidettu hyvin.....	
Sotilaallinen maanpuolustustahto korkealla.....	
Yleinen asevelvollisuus.....	
Puolustusvoimauudistus.....	
Varuskuntien ja joukko-osastojen säilyttämis- ja lakkauttamisperusteet.....	
Kansainvälinen toiminta ensisijainen Puolustusvoimien säästöille, varusmiesten etuuksista ei haluta leikata.....	
Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus saa tukea.....	
Nato- jäsenyyden kannatus laskenut hieman.....	
Tyytyväisyys puolustusmäärärahoihin.....	
Hyvät suhteet naapurivaltioihin keskeistä uskottavalle puolustukselle.....	
Puolustusvoimilla sotilaallisia tehtäviä kotimaassa ja maailmalla.....	
Sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla ei uskota muuttuvan.....	
Luottamus ulkopoliittikan hoitoon.....	
Suomen sotilaallinen läsnäolo Afganistanissa.....	
Suomen jatkamista siviilikriisinhallinta- ja kehitysyhteistyötehtävissä.....	
Afganistanissa tuetaan.....	

Usko turvallisempaan tulevaisuuteen heikentynyt

Vajaa viidennes, 17 prosenttia, näkee Suomen ja suomalaisten tulevaisuuden turvallisempana seuraavan viiden vuoden aikana (27 % v. 2010), miehistä 21 (32) ja naisista 13 prosenttia (22).

Kaksi viidesosaa, 42 prosenttia (41 % v. 2010) ajattelee, että Suomi ja suomalaiset elävät seuraavan viiden vuoden aikana turvattomammassa maailmassa kuin nyt. Naisista tätä mieltä on 48 (48) ja miehistä 35 prosenttia (35).

Saman verran, 40 prosenttia (30 % v. 2010), katsoo, että ei ole eroa nykyiseen tilanteeseen, miehistä 42 (32) ja naisista 38 prosenttia (29). (*kuvat 1 ja 2*)

Suomen jäsenyys EU:ssa lisää turvallisuutta

Vuodesta 2004 lähtien MTS on esittänyt kysymyksen, jossa luetellaan erilaisia ilmiöitä ja tekijöitä ja kysytään niiden vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen asteikolla lisää turvallisuutta, ei vaikutusta, vähentää turvallisuutta.

Joka vuosi eniten turvallisuutta lisäävänä tekijänä on mainittu Suomen jäsenyys Euroopan unionissa. Tänä vuonna 53 prosenttia (71 % v. 2010). Prosenttiosuus on vaihdellut 49 – 71 välillä. Edellisen kerran tämän vuoden tulosta vastaava luku oli vuonna 2004 (52 %). Nyt kolmannes, 34 prosenttia katsoo, että sillä ei ole merkitystä (22) ja kymmenen prosenttia, että se vähentää turvallisuutta (5).

Turvallisuutta lisäävinä tekijöinä tulevat seuraaviksi Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen, 52 prosenttia, (69 % vuonna 2010). Lähes kolmannes, 31 prosenttia katsoo, että sillä ei ole vaikutusta (22) ja 12 prosenttia on sitä mieltä, että se vähentää turvallisuutta.

Suomen sotilaallisen liittoutumattomuuden 41 prosenttia katsoo lisäävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta (41 % vuonna 2010), 34 prosenttia (33) on sitä mieltä, että sillä ei ole vaikutusta, ja 17 prosenttia (20) katsoo sen vähentävän turvallisuutta.

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen katsoo 39 prosenttia (52 % v. 2010) lisäävän turvallisuutta, 40 prosenttia (37), että sillä ei ole vaikutusta ja 16 prosenttia (6), että se vähentää turvallisuutta.

Liittymisen Naton jäseneksi katsoo kolmannes, 33 prosenttia, (27 % v. 2010, muotoilu oli Suomen *mahdollinen* liittyminen) vähentävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, 29 prosenttia (32), että sillä ei ole vaikutusta ja 28 prosenttia (35), että se lisää turvallisuutta.

Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä koetaan eniten turvallisuutta vähentävänä tekijänä, 51 prosenttia (43 % v. 2010). Reilu kolmannes, 36 prosenttia (37) katsoo, että sillä ei ole vaikutusta ja kahdeksan prosenttia (9), että se lisää turvallisuutta.

Ruotsin luopuminen yleisestä asevelvollisuudesta on tekijä, jonka ei katsota vaikuttavan Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen, 72 prosenttia (62 % v. 2010).

Suomalaisten osallistumisen kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla kokee lähes puolet, 46 prosenttia (40 % v. 2010), tekijäksi, joka ei vaikuta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen. Vajaa viidennes, 17 prosenttia (22), katsoo sen lisäävän turvallisuutta ja noin kolmannes, 31 prosenttia (32), että se vähentää turvallisuutta. (kuvat 3, 4 ja 5)

Euroopan talouden näkymät huolestuttavat eniten

Vuodesta 2004 lähtien MTS on esittänyt kysymyksen, jossa luetellaan erilaisia ilmiöitä ja tekijöitä, joiden aiheuttamaa huolta tulevaisuudesta arvioidaan asteikolla: paljon, jonkin verran, vähän, ei lainkaan. Osa ilmiöistä ja tekijöistä on ollut mukana koko ajan, osin listaa on muutettu. Tänä vuonna uusina tekijöinä olivat, Euroopan talouden näkymät, tuloerot Suomessa, Venäjän varustelumenojen kasvattaminen ja yhteiskunnallinen liikehdintä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idän alueella (ns. arabikevät).

Eniten huolta tulevaisuudesta aiheuttavat tekijät liittyvät Euroopan talouden näkymiin, hyvinvointipalveluihin Suomessa, Suomen työllisyystilanteeseen, rahoitusmarkkinoiden kriisiin sekä Suomen talouden näkymiin. Kun taas yhteiskunnallinen liikehdintä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idän alueella (ns. arabikevät), maahanmuuttajien määrän kasvu Suomessa, terroriteko Suomessa ja Venäjän varustelumenojen kasvattaminen aiheuttavat vähemmän huolta.

Eniten huolta aiheuttavat tekijät:

Euroopan talouden näkymät (84 %), työllisyystilanne Suomessa (75 %, v. 2010 71 %) hyvinvointipalvelut Suomessa (75 %, v. 2010 78 %), rahoitusmarkkinoiden kriisi (74 %, v. 2010 62 %), Suomen talouden näkymät (72 %, v. 2010 60 %), kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus (70 %, v. 2010 79 %), joukkotuhoukseiden leviäminen (69 %, v. 2010 71 %), maapallon luonnonvarojen riittävyys (69 %, v. 2010 76 %), kansainvälinen terrorismi (67 %, v. 2010 70 %), tuloerot Suomessa (64 %), tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus (59 %, v. 2010 60 %), ydinaseet (57 %, v. 2010 60 %), ilmaston lämpeneminen (54 %, v. 2010 63 %), Lähi-idän tilanne (49 %, v. 2010 46 %), kehitys Venäjällä (47 %, v. 2010 49 %), Venäjän varustelumenojen kasvattaminen (43 %), terroriteko Suomessa (41 %, v. 2010 45 %), maahanmuuttajien määrän kasvu Suomessa (38 %, v. 2010 51 %), yhteiskunnallinen liikehdintä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idän alueella (ns. Arabikevät) (37 %). (kuvat 6, 7, 8, 9 ja 10)

Puolustuspolitiikkaa on hoidettu hyvin

Neljä viidestä, 81 prosenttia, pitää Suomen puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna (76 % v. 2010), miehistä 82 (76) ja naisista 80 (76).

Keskustan kannattajista tätä mieltä on 94 prosenttia (80 % v. 2010), SDP:n 88 (73), kokoomuksen 83 (89), perussuomalaisten 82 (75), vihreiden 73 (77) ja vasemmistoliiton 69 prosenttia (57).

Puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 11 prosenttia (19 % v. 2010), miehistä 12 (21) ja naisista 11(18). Vihreiden kannattajista näin ajattelee 19 prosenttia (22), perussuomalaisten ja vasemmistoliiton 15 (24 ja 40), kokoomuksen 11 (11), SDP:n 6 (22) ja keskustan 5 prosenttia (17). (kuvat 11 ja 12)

Sotilaallinen maanpuolustustahto korkealla

Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten puolustauduttava aseellisesti, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta? Kolme neljäsosaa, 76 prosenttia (74 % v.2010) vastaa kyllä, miehistä 86 (79) ja naisista 67 prosenttia (70). Miesten ja naisten välinen ero on vaihdellut vuosien varrella 9 – 19 prosenttiyksikön välillä. Ikäluokista 50 – 79-vuotiaista vastaa kyllä 81 prosenttia (79), 15- 25-vuotiaista sekä 35- 49-vuotiaista 75 (65 ja 74) ja 25- 35-vuotiaista 67 prosenttia (71).

Keskustan ja kokoomuksen kannattajista myönteisesti vastaa 85 prosenttia (79 ja 86 % v. 2010), perussuomalaisten 78 (81), SDP:n 77 (78), vasemmistoliiton 74 (66) ja vihreiden 65 prosenttia (57).

Kielteisesti esitettyyn kysymykseen vastaa vajaa viidennes, 18 prosenttia (20 % v. 2010), naisista 24 (25) ja miehistä 12 prosenttia (15). Vihreiden kannattajista 29 prosenttia (42), SDP:n 20 (17), vasemmistoliiton 18 (28), perussuomalaisten 17 (16), keskustan 14 (15) ja kokoomuksen kannattajista 11 prosenttia (9). *(kuvat 13 ja 14)*

Yleinen asevelvollisuus

Miesten yleistä asevelvollisuusjärjestelmää tukee 63 prosenttia (63 % v. 2010), naisista 64 (66) ja miehistä 62 prosenttia (59). Ikäryhmistä nuorimmat, 15 -24-vuotiaat tukevat nykyjärjestelmää vahvimmin, 70 prosenttia (63), yli 50-vuotiaista 66 (64), 35 -39-vuotiaista 63 (62) ja 25 -34-vuotiaista 50 prosenttia (61).

Keskustan kannattajista nykyjärjestelmää tukee 79 prosenttia (63 % v. 2010), SDP:n 63 (70), kokoomuksen 62 (64), perussuomalaisten 61 (59), vihreiden 43 (53) ja vasemmistoliiton kannattajista 35 prosenttia (54).

Varusmieskoulutettavien määrän vähentämistä valikoivuutta lisäämällä kannattaa viidennes, 26 prosenttia (27 % v. 2010), miehistä 27 (28) ja naisista 26 prosenttia (26). Ikäluokista valikoivuutta tukee eniten 25 -34-vuotiaat, 37 prosenttia (24), yli 50-vuotiaat 28 (31), 35 -49-vuotiaat 25 (30) ja 15 -24-vuotiaat 15 prosenttia (16).

Vasemmistoliiton kannattajista valikoivuuden lisäämistä tukee 46 prosenttia (16 % v. 2010), vihreiden 42 (41), kokoomuksen ja perussuomalaisten 33 (31 ja 28), SDP:n 30 (24) ja keskustan kannattajista 17 prosenttia (28).

Ammattiarmeijaan siirtymistä kannattaa yhdeksän prosenttia (9 % v. 2010), miehistä 9 (12) ja naisista kahdeksan prosenttia (6). *(kuvat 15 ja 16)*

Puolustusvoimauudistus

MTS teetti alkuvuonna 2011 mielipidetutkimuksen, jossa oli puolustusvoimauudistukseen, puolustusmäärärahoihin ja Afganistaniin liittyviä kysymyksiä. Tässä tutkimuksessa esitettiin joitakin samoja kysymyksiä puolustusvoimauudistukseen liittyen.

Sodanajan joukkojen vahvuus eli reservin koko (nyt 350 000 henkilöä)

Reservin koon pitämistä nykytasolla kannattaa 71 prosenttia (68 % maaliskuussa 2011), naisista 73 (72) ja miehistä 68 prosenttia (65).

Reservin koon pienentämistä tukee vajaa viidennes, 17 prosenttia (15 % maaliskuussa 2011), miehistä 22 (20 % maaliskuussa 2011) ja naisista 13 prosenttia (10).

Reservin koon kasvattamisen kannalla on yhdeksän prosenttia (12 % maaliskuussa 2011), naisista 10 (11) ja miehistä 9 prosenttia (13). (kuvat 17 ja 20)

Osallistuminen rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin

Rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin osallistumisen pitämistä nykyisellä tasolla kannattaa kaksi kolmasosaa, 65 prosenttia, (55 % maaliskuussa 2011), naisista 67 (54) ja miehistä 63 prosenttia (55).

Rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin osallistumisen vähentämistä tukee neljännes, 24 prosenttia (22 % maaliskuussa 2011), miehistä 27 (23) ja naisista 21 prosenttia (20).

Rauhanturva- ja kriisinhallintatehtävien lisäämistä kannattaa kahdeksan prosenttia (22 % maaliskuussa 2011). Miesten ja naisten välistä eroa ei ole. (kuvat 18 ja 20)

Asevelvollisuusjärjestelmä

Puolustushallinnossa valmistellaan parhaillaan puolustusvoimauudistusta, jonka tavoitteena on uskottavan puolustuskyvyn ylläpitäminen nykyistä kustannustehokkaammin. Mitä lähtökohtia uudistukselle mielestänne tulisi asettaa? Mikä seuraavista kuvaa parhaiten mielipidettänne siitä, miten asiaa tulisi käsitellä, kun Puolustusvoimia uudistetaan? Tämä kysymys poikkeaa MTS:n yleistä asevelvollisuutta koskevasta aikasarjakysymyksestä siten, että tässä on mukana myös vapaaehtoiseen varusmiespalvelukseen siirtyminen.

Nykyisen järjestelmän säilyttämistä tukee 59 prosenttia (51 % maaliskuussa 2011), naisista 60 (52) ja miehistä 58 prosenttia (49).

Varusmieskoulutettavien määrän vähentämistä valikoivuutta lisäämällä kannattaa neljännes, 26 prosenttia, (21 % maaliskuussa 2011, tällöin oli muotoilu: valikoivuuden lisääminen varusmieskoulutuksessa). Miehistä tätä mieltä on 28 (21) ja naisista 23 prosenttia (22).

Vapaaehtoiseen varusmiespalvelukseen siirtymistä tukee kuusi prosenttia (17 % maaliskuussa 2011), miehistä 8 (15) ja naisista 7 (19).

Palkka-armeijaan siirtymistä kannattaa seitsemän prosenttia (9 % maaliskuussa 2011). (kuvat 19 ja 20)

Varuskuntien ja joukko-osastojen säilyttämis- ja lakkauttamisperusteet

MTS on esittänyt vuonna 2005 kysymyksen varuskuntien ja joukko-osastojen säilyttämis- ja lakkauttamisperusteista. Kysymyksessä on mukana kuusi eri tekijää, joista valitaan kaksi tärkeintä. Vuonna 2005 oli mukana myös seitsemäs tekijä, työllisyysnäkökohdat (17 %), joten vertailtavuus vuoden 2005 tuloksiin ei ole täydellinen.

Tärkeimmät tekijät varuskuntien ja joukko-osastojen säilyttämis- ja lakkauttamisperusteina ovat:

Maanpuolustukselliset näkökohdat 66 prosenttia (72 % v. 2005), sotilaallisen koulutuksen tarve 36 (46), Suomen eri osien tasapuolinen huomioon ottaminen 31 (33), aluepoliittiset seikat 21 (10), valtiontaloudelliset syyt 17 (11) sekä paikkakunnan sotilaalliset perinteet 8 prosenttia (4).
(kuva 21)

Kansainvälinen toiminta ensisijainen Puolustusvoimien säästöille, varusmiesten etuuksista ei haluta leikata

Mikäli puolustusmäärärahoja vähennetään, mihin vähennykset tulisi mielestänne ensisijaisesti kohdentaa? Tämä kysymys esitettiin myös maaliskuun 2011 mielipidetutkimuksessa. Kun sai valita 0-3 ensisijaista kohdetta, säästöjä suunnattaisiin seuraavasti:

Kansainvälisiin rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin osallistuminen 45 prosenttia (36 % maaliskuussa 2011), kertausharjoitukset 29 (21), varuskunnat ja harjoitusalueet 20 (19), puolustusmateriaalihankinnat 19 (23), puolustusvoimien henkilöstö 19 (15), sodanajan joukkojen eli reservin varustaminen 17 (18), harjoittelutoiminta ja valmiuden ylläpito 11(10), varusmiesten päivärahat ja sosiaaliset etuudet kuusi prosenttia (6). (kuva 22)

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus saa tukea

Suomen pysymistä sotilaallisesti liittoutumattomana tukee 69 prosenttia (68 % v. 2010), miehistä 72 (67) ja naisista 66 prosenttia (67).

Vasemmistoliiton kannattajista sotilaallista liittoutumattomuutta tukee 88 prosenttia (96 % v. 2010), SDP:n 84 (65), perussuomalaisten 77 (73), keskustan ja vihreiden 73 (70 ja 75) ja kokoomuksen kannattajista 43 prosenttia (49).

Sotilaallista liittoutumista kannattaa viidennes, 21 prosenttia (27 % v. 2010), miehistä 22 (28) ja naisista 21 prosenttia (26). Kokoomuksen kannattajista 51 prosenttia (46), vihreän liiton 21 (22), keskustan 20 (21), perussuomalaisten 15 (25), SDP:n 11 (31) ja vasemmistoliiton kannattajista 10 prosenttia (4).

Kymmenen prosenttia ei osaa sanoa kantaansa (6 % v. 2010). (kuvat 23 ja 24)

Nato- jäsenyyden kannatus laskenut hieman

Kaksi kolmasosaa, 70 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen ei tule hakea Naton jäsenyyttä (68 % v. 2010), miehistä 71 (66) ja naisista 68 (70).

Viidennes, 20 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen pitäisi pyrkiä Naton jäseneksi (25 % V. 2010),

miehistä 21 (28) ja naisista 19 prosenttia (22). Kokoomuksen kannattajista tätä mieltä on 55 (48), vihreiden 16 (15), SDP:n 14 (22), keskustan ja perussuomalaisen 12 (15 ja 27) ja vasemmistoliiton kannattajista seitsemän prosenttia (4).

Kantaansa ei osaa sanoa 10 prosenttia (6 % v. 2010).

MTS on kysynyt Suomen Nato-jäsenyydestä vuodesta 2005 lähtien, nyt seitsemännen kerran. Sen kannatus on vaihdellut 20 – 28 prosenttiyksikön välillä ja sen vastustus 70 – 60 prosenttiyksikön välillä. Tässä Suomen Nato-jäsenyyden vastustus on suurimmillaan ja sen kannatus pienimmillään. *(kuvat 25 ja 26)*

Tyytyväisyys puolustusmäärärahoihin

Puolustusmäärärahojen nykytasoon on tyytyväisiä puolet kansalaisista, 50 prosenttia (45 % maaliskuussa 2011, 50 % v. 2010), naisista 56 (54 % maaliskuussa 2011, 55 % v. 2010) ja miehistä 44 prosenttia (37 % maaliskuussa 2011, 44 % v. 2010).

Puolustusmäärärahojen korottamista tukee reilu neljännes, 27 prosenttia (34 % maaliskuussa 2011, 31 % v. 2010), miehistä 32 (39 % maaliskuussa 2011, 35 % v. 2010) ja naisista 24 prosenttia (28 % maaliskuussa 2011, 27 % v. 2010).

Puolustusmäärärahojen vähentämistä kannattaa viidennes 19 prosenttia (18 % maaliskuussa 2011, 17 % v. 2010), miehistä 21 (20 % maaliskuussa 2011, 19 % v. 2010) ja naisista 17 prosenttia (15 % maaliskuussa 2011, 15 % v. 2010).

Kokoomuksen kannattajista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 38 prosenttia (45 % maaliskuussa 2011, 48 % v. 2010), perussuomalaisen 36 (47 % maaliskuussa 2011, 33 % v. 2010), keskustan 28 (31 % maaliskuussa 2011, 30 % v. 2010), vihreiden 24 (25 % maaliskuussa 2010, 20 % v. 2010), SDP:n 18 (32 % maaliskuussa 2011, 29 % v. 2010) ja vasemmistoliiton kannattajista yksi prosentti (7 % maaliskuussa 2011, 26 % v. 2010).

Vihreiden kannattajista puolustusmäärärahojen vähentämistä kannattaa 42 prosenttia (25 % maaliskuussa 2011, 24 % v. 2010), vasemmistoliiton 40 (46 % maaliskuussa 2011, 39 % v. 2010), perussuomalaisen 21 (15 % maaliskuussa 2011, 16 % v. 2010), SDP:n 20 (22 % maaliskuussa 2011, 17 % v. 2010), kokoomuksen 17 (13 % maaliskuussa 2011, 9 % v. 2010) ja keskustan kannattajista 9 prosenttia (11 % maaliskuussa 2011, 22 % v. 2010). *(kuvat 27 ja 28)*

Hyvät suhteet naapurivaltioihin keskeistä uskottavalle puolustukselle

MTS:n kysymys uskottavasta puolustuksesta on esitetty vuodesta 2007 lähtien. Siinä luetellaan 13 eri tekijää, joiden vaikutusta uskottavaan puolustukseen arvioidaan asteikolla erittäin tai melko paljon, melko vähän, erittäin vähän tai ei vaikutusta.

Erittäin tai melko paljon uskottavaan puolustukseen vaikuttavat:

Hyvät suhteet naapurivaltioihin 97 prosenttia (86 % v. 2010), koko maan puolustaminen 90 (90), puolustusmateriaalin määrä, laatu ja huoltovarmuus 90 (91), kansalaisten maanpuolustustahto 87 (88), ajanmukaiset asejärjestelmät 87 (89), miesten yleinen asevelvollisuus 85 (85), puolustusmää-

rärahojen taso 83 (87), reservin koko 72 (77), Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen 75 (uusi kohta), johto- ja asejärjestelmien yhteensopivuus Naton kanssa 49 (57), naisten vapaaehtoinen varusmiespalvelus 48 (46). (kuvat 29, 30 ja 31)

Puolustusvoimilla sotilaallisia tehtäviä kotimaassa ja maailmalla

MTS on kysynyt syksystä 2004 lähtien Puolustusvoimien sotilaallisista tehtävistä. Kysymyksessä on kolme eri kohtaa, Suomen alueellisen koskemattomuuden puolustaminen, osallistuminen Euroopan unionin puolustamiseen ja osallistuminen kriisien ja turvallisuusuhkien torjuntaan eri puolilla maailmaa. Jokaiseen kohtaan vastataan erikseen.

Suomen alueellisen koskemattomuuden puolustaminen

Suomen alueellisen koskemattomuuden puolustaminen nähdään selkeästi ja yksimielisesti Puolustusvoimien sotilaalliseksi tehtäväksi. Lähes kaikki, 97 prosenttia, (97 % v. 2010) ovat tätä mieltä. Luku on vaihdellut 95 – 98 prosenttiyksikön välillä.

Osallistuminen Euroopan unionin puolustamiseen

Osallistuminen Euroopan unionin puolustamiseen jakaa mielipiteitä jonkin verran. Yli puolet, 61 prosenttia, (69 % v. 2010) katsoo sen kuuluvan Puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin, naisista 62 (71) ja miehistä 59 prosenttia (67). Luku on vaihdellut 71 – 61 prosenttiyksikön välillä.

Toista mieltä on kolmannes, 32 prosenttia (26 % v. 2010), miehistä 35 (30) ja naisista 29 prosenttia (24). Keskustan kannattajista yli puolet, 53 prosenttia (34) on sitä mieltä, että Euroopan unionin puolustaminen ei kuulu Puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Perussuomalaisten kannattajista näin ajattelee 45 prosenttia (25), vasemmistoliiton 38 (52), kokoomuksen 32 (15), SDP:n 30 (28) ja vihreiden kannattajista 24 prosenttia (16).

Osallistuminen kriisien ja turvallisuusuhkien torjuntaan eri puolilla maailmaa

Puolet, 53 prosenttia, (56 % v. 2010) on sitä mieltä, että Puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin kuuluu osallistuminen kriisien ja turvallisuusuhkien torjuntaa eri puolilla maailmaa, naisista 60 (60) ja miehistä 47 prosenttia (52). Luku on vaihdellut 56 – 46 prosenttiyksikön välillä. Vihreiden kannattajista näin ajattelee 71 prosenttia (69), kokoomuksen 58 (69), SDP:n 52 (49), perussuomalaisten 45 (49), vasemmistoliiton 43 (45) ja keskustan kannattajista 41 prosenttia (55).

Toista mieltä on alle puolet, 40 prosenttia (40 % v.2010), miehistä 49 (45) ja naisista 31 prosenttia (35). Perussuomalaisten ja keskustan kannattajista tätä mieltä on 52 prosenttia (41 ja 49), vasemmistoliiton 46 (52), SDP:n 42 (50), kokoomuksen 36 (28) ja vihreiden 29 prosenttia (27). (kuva 32)

Sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla ei uskota muuttuvan

MTS on esittänyt kysymyksen: ”Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavan kymmenen vuoden aikana?” aiemmin vuosina 2004, 2005 ja 2007.

Yli kaksi kolmasosaa, 70 prosenttia, (68 % v. 2007) katsoo, että sotilaallinen tilanne Suomen lähi-alueilla on sama kuin nykyisin seuraavan kymmenen vuoden aikana. Miehistä näin ajattelee 72 (68) ja naisista 67 prosenttia (67).

Uhkaavampana tilanteen näkee viidennes, 21 prosenttia, (22 % v. 2007), naisista 24 (24) ja miehistä 19 prosenttia (19).

Vähemmän uhkaavana tilanteen kokee seitsemän prosenttia (6 % v. 2007), naisista kuusi (6) ja miehistä kahdeksan prosenttia (13). *(kuvat 33 ja 34)*

Luottamus ulkopoliittikan hoitoon

Kolme neljäsosaa, 76 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen ulkopoliittikkaa on viime vuosina hoidettu erittäin tai melko hyvin (80 % v.2010), naisista 77 (80) ja miehistä 75 prosenttia (79).

Melko tai erittäin huonosti hoidettuna sitä pitää viidennes, 19 prosenttia (15 % v. 2010), naisista 19 (14) ja miehistä 18 (16). Nuoret, alle 25 -vuotiaat suhtautuvat kriittisemmin, heistä ulkopoliittikkaa pitää hyvin hoidettuna 64 prosenttia (74) ja vajaa neljännes, 23 prosenttia, huonosti hoidettuna (16).

Kokoomuksen ja vihreiden kannattajista ulkopoliittikkaa pitää hyvin hoidettuna 84 prosenttia (94 % ja 89 %), SDP:n ja vasemmistoliiton 79 (83 ja 70), keskustan 77 (77) ja perussuomalaisien kannattajista 68 prosenttia (79).

Perussuomalaisien kannattajista ulkopoliittikkaa pitää huonosti hoidettuna 29 prosenttia (20 % v. 2010), keskustan 21 (18), SDP:n 19 (13), kokoomuksen 15 (5), vasemmistoliiton 14 (27) ja vihreiden kannattajista 10 prosenttia (7). *(kuvat 35 ja 36)*

Suomen sotilaallinen läsnäolo Afganistanissa

Tässä tutkimuksessa oli mukana kolme uutta Afganistaniin liittyvää kysymystä.

Suomen sotilaallisesta läsnäolosta Afganistanissa kysyttiin, pitäisikö se lopettaa vuoden 2012 tai 2014 loppuun mennessä tai jatkaa toistaiseksi.

Kaksi viidesosaa, 43 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen sotilaallinen läsnäolo Afganistanissa tulisi lopettaa vuoden 2012 loppuun mennessä. Naisista tätä mieltä on 43 ja miehistä 42 prosenttia. Iän mukaan tarkasteltuna vahvimmin tätä tukevat yli 50-vuotiaat, 49 prosenttia, 35 – 49-vuotiaista 44 prosenttia ja 15 – 24-vuotiaista sekä 25 – 34- vuotiaista kolmannes.

Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on yli puolet, 55 prosenttia, perussuomalaisien puolet, 50 prosenttia, SDP:n 49, keskustan 45 ja kokoomuksen kannattajista 31 prosenttia.

Viidennes, 22 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulee lopettaa sotilaallinen läsnäolo Afganistanissa vuoden 2014 loppuun mennessä. Miehistä tätä mieltä on 22 ja naisista 21 prosenttia. Kokoomuksen kannattajista näin ajattelee 36 prosenttia, vihreiden 32, SDP:n 23, keskustan 21, vasemmistoliiton 19 ja perussuomalaisien kannattajista 15 prosenttia.

Vajaa kolmannes, 30 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen tulee jatkaa sotilaallista läsnäoloaan Afganistanissa toistaiseksi, miehistä 31 ja naisista 29 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista samaa mieltä on 33 prosenttia, keskustan 32, kokoomuksen 27, SDP:n 26, vihreiden 23 ja vasemmistoliiton kannattajista 18 prosenttia. Ikäluokittain katsottuna vahvimmin tätä näkökulmaa tukevat 15 – 24-vuotiaat, 42 prosenttia sekä 25 – 34-vuotiaat, 37 prosenttia, 35 – 49-vuotiaista 28 ja yli 50-vuotiaista 24 prosenttia. *(kuva 37)*

Suomen jatkamista siviilikriisinhallinta- ja kehitysyhteistyötehtävissä Afganistanissa tuetaan

Kysyttäessä pitäisikö Suomen jatkaa siviilikriisinhallintatehtävissä Afganistanissa, vastaa 70 prosenttia myönteisesti, miehistä 71 ja naisista 68 prosenttia.

Kielteisesti siviilikriisinhallinnan jatkamiseen Afganistanissa suhtautuu neljännes, 25 prosenttia, miehistä 26 ja naisista 25 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 38 prosenttia, kokoomuksen ja SDP:n 24, keskustan 22, vihreiden 21 ja vasemmistoliiton kannattajista 17 prosenttia.

Neljä viidestä, 84 prosenttia on sitä mieltä, että Suomen tulee jatkaa kehitysyhteistyötehtävissä Afganistanissa, naisista 84 ja miehistä 83 prosenttia.

Kielteisesti asiaan suhtautuu 13 prosenttia, miehistä 15 ja naisista 11 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 26 prosenttia, kokoomuksen 13, keskustan ja vasemmistoliiton 10, SDP:n yhdeksän ja vihreiden kannattajista seitsemän prosenttia. *(kuvat 38 ja 39)*

MTS:n tutkimusjaosto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kasvatustieteiden maisteri Tatja Karvonen
Varapuheenjohtaja	Poliittinen suunnittelija Jukka Manninen
Jäsenet	Pääsihteeri, YTM Eekku Aromaa
	Kansainvälisten asioiden sihteeri Jari Haapiainen
	Johtaja Markku Haranne
	Toimittaja Maija Hurri
	Viestintäpäällikkö Ismo Kainulainen
	Diplomi-insinööri Kirsi Kallio
	Kansanedustajan avustaja, VTM Jan Koskimies
	Toimitusjohtaja Petri Sarvamaa
	FM Pekka M. Sinisalo
	Redaktör Kenneth Stambej

Asiantuntijat	Yksikön päällikkö Outi Holopainen, UM
	Kriisiviestinnän koordinaattori Petri Kekäle, VNK
	Professori Jukka Leskinen, MPKK
	Toimittaja Jorma Hentilä
	Dosentti Erkki Teikari
	Emeritustutkija Unto Vesa

Sihteeristö	Pääsihteeri Heli Santala
	Yleissihteeri Markus Kinkku

MTS:n puheenjohtajisto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kansanedustaja Esko Kurvinen
Varapuheenjohtajat	Kansanedustaja Tuula Väättäin
	Ammatillinen erityisopettaja Juha Mäenpää